

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๑๗๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูป
ที่พร้อมบริโภคทันที

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องการ
แสดงฉลากของอาหารพร้อมปรุง และเรื่องการแสดงฉลากของอาหารสำเร็จรูป
ที่พร้อมบริโภคทันที

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติ
อาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

๑.๑ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๒๕ (พ.ศ. ๒๕๓๒)
เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารพร้อมปรุง ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

๑.๒ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๕๗ (พ.ศ. ๒๕๓๖)
เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที ลงวันที่ ๘ มีนาคม
พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๒ ให้อาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันทีที่ผลิต
ภายในประเทศเป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก

ข้อ ๓ ในประกาศฉบับนี้

๓.๑ อาหารพร้อมปรุง หมายความว่า อาหารที่ได้จัดเตรียม
ส่วนประกอบต่างๆ บรรจุไว้ในหน่วยภาชนะที่พร้อมจำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภคเพื่อ
นำไปปรุงเป็นอาหารชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะ

๓.๒ อาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที หมายความว่า อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภคที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายได้ทันที

ข้อ ๔ การแสดงฉลากของอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๖๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) เรื่อง ฉลาก ลงวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๘๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘) เรื่อง ฉลาก (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้

ข้อ ๕ การแสดงฉลากของ อาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันทีที่จำหน่าย ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทยแต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยภาษาต่างประเทศนั้นต้องสอดคล้องกับภาษาไทย และอย่างน้อยต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ ชื่ออาหาร ให้ใช้ชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ ชื่อเฉพาะของอาหาร หรือชื่อที่ใช้เรียกอาหารตามปกติ หรือชื่ออาหารเมื่อปรุงสำเร็จแล้วสำหรับอาหารพร้อมปรุง

๕.๑.๒ ชื่อทางการค้า การใช้ชื่อนี้จะต้องมีข้อความแสดงชื่อตาม ๕.๑.๑ กำกับชื่ออาหารทางการค้าด้วย โดยจะอยู่ในบรรทัดเดียวหรือต่างบรรทัดกับชื่อทางการค้าก็ได้ และจะมีขนาดตัวอักษรต่างกับชื่อทางการค้าก็ได้แต่ต้องสามารถเห็นได้ชัดเจน

๕.๒ เครื่องหมายตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด

๕.๓ ชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิตหรือแบ่งบรรจุหรือจัดจำหน่าย หรือชื่อและที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิตหรือของผู้แบ่งบรรจุเพื่อจำหน่ายหรือผู้จัดจำหน่าย แล้วแต่กรณี

๕.๔ วัน เดือน และปีที่ผลิต หรือวัน เดือน และปีที่หมดอายุ หรือวัน เดือน และปีที่อาหารยังมีคุณภาพหรือมาตรฐานดี โดยมีข้อความว่า “ผลิต” หรือ “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน” กำกับไว้ด้วย แล้วแต่กรณี สำหรับอาหารพร้อมปรุง

๕.๕ วัน เดือน และปีที่ผลิต โดยมีข้อความว่า “ผลิต” กำกับไว้ และวัน เดือน และปีที่หมดอายุ หรือวัน เดือน และปีที่อาหารยังมีคุณภาพหรือมาตรฐานดี โดยมีข้อความว่า “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน” กำกับไว้ด้วย แล้วแต่กรณี สำหรับอาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภคทันที

๕.๖ ข้อความว่า “ใช้วัตถุดิบเสีย” ถ้ามีการใช้

๕.๗ คำแนะนำในการเก็บรักษา (ถ้ามี)

ข้อ ๖ ฉลากของอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันทีที่ผลิตเพื่อส่งออกจะแสดงข้อความเป็นภาษาใดก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

๖.๑ ชื่ออาหารในทางการค้า

๖.๒ ปริมาณสุทธิ

๖.๓ ข้อความ “ผลิตในประเทศไทย”

ข้อ ๗ ฉลากของอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันทีต้องปิด ติดหรือแสดงไว้ในที่เปิดเผยที่ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อของภาชนะบรรจุอาหารและมองเห็นได้ชัด

ข้อ ๘ ผลากของอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที ต้องไม่มีข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือเครื่องหมายการค้า ที่แนะนำผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งอาจทำให้เข้าใจผิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เหล่านั้นกับอาหาร

ข้อ ๙ ผลากที่มีข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือเครื่องหมายการค้า ไม่ว่าจะ เป็นภาษาใดที่ปรากฏในฉลาก ต้อง

๙.๑ ไม่เป็นเท็จ หรือหลอกลวง ให้เกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร หรือไม่ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ

๙.๒ ไม่แสดงถึงชื่ออาหาร ส่วนประกอบของอาหาร อัตราส่วนของอาหาร ปริมาณของอาหาร หรือแสดงถึงสรรพคุณของอาหารอันเป็นเท็จหรือเป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อ

๙.๓ ไม่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุประสงค์ตามข้อความ ชื่อ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือเครื่องหมายการค้าดังกล่าวผสมอยู่ในอาหาร โดยที่ไม่มีวัตถุประสงค์นั้นผสมอยู่ หรือผสมอยู่ในปริมาณที่ไม่อาจแสดงสรรพคุณได้

ข้อ ๑๐ ข้อความในฉลากต้องมีลักษณะเห็นได้ชัดและอ่านได้ง่าย

การแสดงข้อความตามข้อ ๕.๑ ให้แสดงไว้ที่ส่วนสำคัญของฉลาก (Principal display panel) และข้อความตามข้อ ๕.๔ หรือ ๕.๕ จะแสดงไว้ที่ส่วนสำคัญของฉลากหรือด้านบนหรือด้านล่างของภาชนะบรรจุก็ได้ แต่ถ้าแสดงไว้ที่ด้านล่างของภาชนะบรรจุ ต้องมีข้อความที่ฉลากนั้นว่าจะควั่น เดือน และปีที่ผลิต วัน เดือน และปีที่หมดอายุ หรือวัน เดือน และปีที่อาหารยังมีคุณภาพหรือมาตรฐานดีได้ที่ใด

ข้อ ๑๑ การแสดงสีของพื้นฉลากและสีของข้อความในฉลาก ต้องใช้สีที่ตัดกัน ซึ่งทำให้ข้อความที่ระบุอ่านได้ชัดเจน ขนาดของตัวอักษรหรือบริเวณพื้นที่ในฉลากที่ระบุข้อความนั้น ต้องมีขนาดตัวอักษรสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่ของฉลาก เว้นแต่เครื่องหมายตาม ๕.๒ ต้องมีขนาดตัวอักษรและแบบตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด

ข้อ ๑๒ ฉลากที่มีเครื่องหมายการค้าแสดงไว้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอาจกำหนดให้ระบุคำว่า “ตรา” หรือ “เครื่องหมายการค้า” กำกับเครื่องหมายการค้าไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดเกี่ยวกับอาหารนั้น

ข้อ ๑๓ ชื่ออาหารตามข้อ ๕.๑ ต้องไม่ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ ไม่เป็นเท็จ ไม่เป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อ ทำให้เข้าใจผิดหรือขัดกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือสื่อไปในทางทำลายคุณค่าของภาษาไทย และมีข้อความต่อเนื่องกันในแนวนอน ขนาดของตัวอักษรใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ไม้อาจแสดงได้หมดในบรรทัดเดียวกัน อาจแยกเป็นหลายบรรทัดก็ได้ หรือในกรณีที่ไม้อาจใช้ขนาดตัวอักษรใกล้เคียงกัน ให้ใช้ขนาดของตัวอักษรตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่มิชื่ออาหารเป็นภาษาต่างประเทศด้วย ขนาดของตัวอักษรที่แสดงชื่ออาหารเป็นภาษาไทยต้องมีขนาดไม่เล็กกว่าขนาดของตัวอักษรที่แสดงชื่ออาหารเป็นภาษาต่างประเทศ

เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดเกี่ยวกับอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอาจกำหนดให้ระบุข้อความหนึ่งข้อความใดประกอบชื่ออาหาร เช่น กรรมวิธีการผลิตรูปลักษณะของอาหาร ชนิดหรือส่วนของพืชหรือสัตว์ที่เป็นต้นกำเนิดของอาหาร

ข้อ ๑๔ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับ

๑๔.๑ อาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที ซึ่งผู้ปรุงเป็นผู้จำหน่าย
แก่ผู้บริโภคโดยตรง

๑๔.๒ อาหารควบคุมเฉพาะ อาหารกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน
หรืออาหารที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก เฉพาะที่เป็นอาหาร
พร้อมปรุงหรือเป็นอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที

ข้อ ๑๕ ผู้ผลิตอาหารพร้อมปรุงและอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที
ต้องแจ้งรายละเอียดของฉลากของอาหารดังกล่าวก่อนทำการผลิตเพื่อจำหน่าย
ต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยให้กรอกรายละเอียดที่ระบุไว้ในแบบที่
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด แล้วแต่กรณี จำนวน ๒ ฉบับ และ
เมื่อได้รับหลักฐานการรับแจ้งรายละเอียดจากเจ้าหน้าที่แล้ว จะต้องแสดงเลขรับแจ้ง
ดังกล่าวไว้บนฉลากด้วย

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ที่ได้จัดทำฉลากตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๒๔
(พ.ศ. ๒๕๓๒) เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารพร้อมปรุง ลงวันที่ ๒๕
สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๔๗
(พ.ศ. ๒๕๓๖) เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมบริโภคทันที ลงวันที่
๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ อยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ฉลากเดิม
ไปพลางก่อนจนกว่าจะหมด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้น

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เสนาะ เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข